

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2003-05-07

Närvarande: f.d. justitierådet Hans Danelius, regeringsrådet Gustaf Sandström, justitierådet Dag Victor.

Enligt en lagrådsremiss den 16 april 2003 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Peter Ljungqvist.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

11 kap. 26 a §

Bakgrunden till bestämmelserna i denna paragraf är att det ansetts rimligt att den som ställer upp i t.ex. en TV-debatt inte skall behöva betala skatt om han eller hon inte får annan ersättning än betalning för resan i en eller annan form. Om ersättning utgår därutöver, sker beskattning enligt vanliga regler. Begränsningen till fall då ingen ersättning utgår utöver betalning för resan leder därför till tröskel-effekter. Även hanteringen av utgifterna för resan har sin betydelse. Om beskattning sker enligt vanliga regler, är visserligen dessa utgifter avdragsgilla men till ingen skattemässig nytta om de ryms inom avdragsbegränsningen om 7 000 kr. Den föreslagna ordningen är alltså inte invändningsfri.

Att bestämmelserna tar sikte på nyssnämnda mera tillfälliga insatser framgår inte omedelbart av lagtexten, där det talas om att någon börjar eller slutar en tjänst. Att en person beger sig till en studio för ett enstaka uppträdande i TV innebär enligt normalt språkbruk inte att han eller hon skall börja en tjänst, och hemresan uppfattas inte heller som en resa efter avslutad tjänst, låt vara att terminologin anknyter till den som används i 10 kap. 1 § och 12 kap. 25 §.

Regleringen är inte formellt begränsad till enstaka framträdanden utan gäller också resor i samband med anställningar och uppdrag i allmänhet. I praktiken torde det emellertid bli relativt ovanligt att bestämmelserna med nu föreslaget innehåll blir tillämpliga i dessa fall eftersom den anställda eller uppdragstagaren i regel inte nöjer sig med att få ersättning enbart i form av betalda resor.

I paragrafen behandlas inte bara inställelseresor (resor i samband med att anställningen, uppdraget e.d. påbörjas eller avslutas) utan också arbetsresor (resor mellan bostaden och arbetsplatsen). Om övernattnings sker i bostaden kan arbetsresor bli aktuella även om det bara är ett tvådagarsengagemang.

För arbetsresor skall en särskild restriktion gälla (den föreslagna tredje strecksatsen i första stycket). Enligt motiven är syftet att motverka förfaranden där resan betalas av ett företag samtidigt som arbete utförs också i ett närstående företag på samma ort. Tillämpningsområdet bör på ett tydligare sätt framgå av lagtexten, förslagsvis med användning av samma avgränsning som i 20 kap. 23 §.

Om den föreslagna bestämmelsens allmänna innehåll och terminologi finnes böra behållas, kan paragrafen formuleras på förslagsvis följande sätt:

"Förmån av särskild resa i samband med att den skattskyldige börjar eller slutar en tjänst skall inte tas upp om

- andra inkomster som skall tas upp inte erhålls på grund av tjänsten, och
- resan företagits mellan två platser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Vad som sägs i första stycket gäller också för förmån av resa mellan bostaden och arbetsplatsen om resan inte föranletts också av annat inkomstgivande arbete i en verksamhet som bedrivs av någon som, på sätt som anges i 20 kap. 23 §, är närstående till eller står i intressegemenskap med någon som lämnar förmånen.

Första och andra styckena gäller också ersättning för resan, förutsatt att ersättningen inte överstiger utgifterna för resan eller, när det gäller resa med egen bil, avdragsbeloppet enligt 12 kap. 27 §."